

ΣΩΜΑ ΤΗΣ ΑΝΟΙΞΗΣ

(1990)

ΑΓΡΥΠΝΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΔΑ

Αγρύπνιας προσωπίδα απόκρυφη
παράθυρο που ανοίγει στο σούρουπο και την αυγή
μες απ' της μπουκαμβίλιας τον καταρράκτη της φωτιάς
κοιτά τη θάλασσα, τον ουρανό
καθώς αλλάζουν όλα πάλι στον καιρό
και μυστικές λαχτάρεις ανεμίζουν φανερά.

Όμως τίποτα δεν κρατά, τίποτα δεν θυμάται
κι αν κλείνει κι αν σκοτεινιάζει δεν κοιμάται
κι οι μέρες έγχρωμες αναβοσβήνουν
κι οι νύχτες το μυστήριό τους χύνουν
στο αρμένισμα σιωπής παντοτινής.

Αγρύπνιας προσωπίδα απόκρυφη!
Κι ο νους σου θα μπορούσε
να κοιτά με τον ίδιο τρόπο, απλά
το φως και το σκοτάδι αμερόληπτα.

ΣΤΟΝ ΒΙΑΣΤΙΚΟ ΣΦΥΓΜΟ

Στον βιαστικό σφυγμό της αμεριμνησίας
ανοίγοντας το μάτι έκθαμβο η καρδιά χτυπά
ρολόι κουρντισμένο στο φούσκωμα αγωνίας
σε κάθε τίκτακ φέρνοντας λαχτάρας λίκνισμα
ινδάλματα παρείσακτα σε ηδονής μουράγιο
ίσκιοι και λάμψεις που γυροφέρνουν σε ναυάγιο.

Πρωτόβγαλτη σε οθόνη παραθύρων η άνοιξη
πετά κήπους κι ακρογιαλιές προκλητικά
και ξεδιπλώνεται στον ήλιο το γυμνό Αιγαίο
αθώο και πάλι στον πόθο σου υπάκουο.
Μ' έρωτα αμαρτωλό πυρπολημένη εξαίεση
σαλπάρει η καρδιά σε μεθυσμένο άνεμο
για ληστρικά αγκαλιάσματα και για φιλιά
θεών που θάφτηκαν σε φως και μπρούντζινα κορμιά.

ΧΙΛΙΑ ΚΟΥΠΙΑ

Χίλια κουπιά χτυπάνε της καρδιάς
μα ποιος μετρά καθώς περνούν τα δευτερόλεπτα;
Και τι χαράζει εκεί που τελειώνει ο ορίζοντας;

Ψηλά πάνω απ' τη θάλασσα η πολιτεία
κλειστή σε μια επίχρυση μελαγχολία —
κάποτε με ψυχή, κι απλή σαν κούκλα
τώρα μορφάζει άγρια σαν πανούκλα.
Για συλλογίσου, μυριάδες μοναξιές
καθημερινά στο φως να ψάχνονται τυφλές
πατείς-με πατώ-σε στην κυκλοφορία,
μεγάφωνα στριγγλίζουν νέα ευαισθησία
κι η υγεία να κάνει νούμερα σαν ακροβάτης
στους δρόμους σακατεμένη! Ο ακαμάτης
και της αλαζονείας οι μαστροποί
σε κάθε σύγχρονου εφιάλη τη σκοτεινιά
να κυβερνούν με το ρουσφέτι και την ψευτιά!

Μα υπάρχει ακόμα λίγη αρετή ανθρωπινή;

Χίλια κουπιά χτυπάνε στην καρδιά
τα δευτερόλεπτα μα ποιος μετρά;
Ξενιτεμένη ανάμνηση προγονική
σε μονοπάτι ανηφορίζει καλοσύνης
γυρεύοντας την αλήθεια πάλι ανόθευτη
πέρα κι από τη ζυγαριά της δικαιοσύνης.

ΑΠΟ ΕΝΑ ΧΑΔΙ

Από ένα χάδι απαλό μέχρι το φονικό
δεν μοιάζει ο δρόμος νάναι μακρινός.

Ο ήλιος, εραστής άβγαλτης φυλλωσιάς
να εμπρηστής γίνεται των μπουμπουκιών βιαστής
και στο κατακαλόκαιρο των λουλουδιών φονιάς.

Στην πόλη, σε στεγανά ένοχης φαντασίας
στρώμα με στρώμα το τσιμέντο θάβει συνεχώς
τις παιδικές πατημασιές αθανασίας
εξαφανίζοντας τα ίχνη αθωότητας
κι εγκλήματος στον περιποιημένο της λαβύρινθο
όπου στα σύννεφα εξοστρακίζονται οράματα
ενώ γέλια και κλάματα πνιχτά αντιχτυπούν
δίχως διέξοδο σε ορόφους χαμηλούς
κι οι δρόμοι όλοι στη μια τελεία και παύλα οδηγούν . _

ΝΑ ΚΙ Η ΝΥΧΤΑ

Να κι η νύχτα που περίμενες. Ντυμένη πάλι προκλητικά στα σκοτάδια της, φορώντας κόσμημα και την αστραφτερή αϋπνία της πολιτείας. Πάλι με το κεφάλι της στα ύψη, ερωτοτροπώντας στην άλλη μεριά της γης με τον ήλιο.

Πέρα απ' τα τζάμια της βεράντας, ο νους σου σκόρπιος ανάμεσα σε ίσκιους και φωταγίες χαμηλά και τ' αστέρια ψηλότερα ανάμεσα σε μαύρους ιλίγγους.

Μα το καρδιοχτύπι θεωρείται πάλι αντιδραστικό σ' αυτή τη χώρα, με τόση αμνησία τώρα, τέτοιο καιρό.

Γι' αυτό περιμένεις, με μειωμένο το κάπνισμα της βιομηχανίας, να περάσει κι αυτή η αποκρία, να τελειώσει το μεταμφιεσμένο γλέντι, να παραμεριστούν οι μάσκες μια-μια.

Όμως τι μωσαϊκό θα βγει, όταν μαζευτούν όλα τα κομματάκια;...
Μια σκέψη πάει κατά το Δαφνί.

ΚΕΛΑΗΔΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΑΝΟΙΞΗΣ

Κελαηδισμοί της άνοιξης, αρώματα και χρώματα
του κόσμου η καλή και η γλυκιά μας ώρα!
Μπήκε ο ξανθός Απρίλης! Σταμάτησαν τα ψέματα;

Όλο καλπάζουν οι νομάδες μέρες
τόσο εκτυφλωτικά στο νέο ήλιο
τόσο ευπρόσδεκτα μες στο πλημμύρισμα απόλαυσης
ξεχνάς πια να μετράς
ενώ οι δρόμοι δειλά ξαναστολίζονται
μ' άνθη λευκά της νεραντζιάς και της μουριάς
τα φρεσκοπράσινα φουντώματα αρχίζουν
και ανεμίζουν στις ακακίες φυλλωσιές όνειρα και ταξίδια
στις κουτσουπιές μαβιά και ροζ γιορτάνια
σε ανακλαδίσματα λαγνείας κι ο νους ξαναπετά
στις άκρες τού ορίζοντα σκόρπιος με χελιδόνια
πάνω από λιβάδια και νησιά.

Σκληραίνουν
όμως σκληραίνουν τόσο γρήγορα οι liaκάδες
ανάμεσα στην ασφαλτο και το μπετόν
τρίβονται άγρια τα γυμνωμένα μέλη
κι αναρχισμοί κορώνουν πορείες κι απεργίες
κάτω από νέφος με καυτό μπακίρι.

Και τρέχουν
ιδρώνοντας τρέχουν οι άνθρωποι πάλι να βρουν
ψάχνοντας οδηγούς κι ατζέντες τρέχουν
να ξεπληρώσουν ή ν' αποφύγουν εφορείες

κι άλλους παλιούς κι απρόσμενους λογαριασμούς
γυρεύοντας διαλείμματα δροσιστικής ανάσας
όλο γυρεύοντας
χαρίζονται στην εύκολη ευχαρίστηση του πάθους
κι όλο εξανεμίζονται
αναζητώντας την ευκαιρία κέρδους κι ηδονής
και τρέχουν τα σαββατοκύριακα να βρουν
την ανακούφιση των βαρυφορτισμένων νεύρων
κι όλο γυρεύοντας
ψάχνουν σε αναμνήσεις άδολες
τρέχουν μες σε χρυσές κιονοστοιχίες
από γαζίες ολάνθιστες κι όχθους με ασφοδήλια
ψάχνουν παντού τις εξοχές —
Μα πού θα ξαναβρούν
τα καθαρά ακρογιάλια πού γνώρισαν παιδιά
για να λουστούν σε μια παλιά γαλήνη άχραντη;
και τις πλαγιές τις καταπράσινες μ' ανεμελιά
κάθε στιγμή καιρού να κόβουν πάλι αμάραντη;

ΜΕ ΛΑΜΨΕΙΣ

Με λάμψεις ανοιξιάτικες άναβε
ο ουρανός και όλη η βουνοκορφή
στον χορό της Αυγής. Δεν προλάβαμε.

Τ' άσπρα τους πέπλα μάζευαν με γέλιο
ψηλά καθώς χάνονταν στο γαλάζιο
κι οι τελευταίες νύμφες των αγγέλων.

Και κάτω, φαύνοι, αμαδρυάδες, σάτυροι
κραυγές και κουδουνίσματα, όλα έσβησαν
μες στο πευκόδασο αφήνοντας σιγή.

Μόνο ο απλησίαστος κορυδαλλός
μες στη δροσιά συνέχισε να κελαηδεί
ετούτο το μαλαματένιο πρωινό.

Μα δες! στον φράχτη μ' ολάνθιστα χαμόγελα
της πλάσης τους εννέα κόσμους
σου δείχνει πάλι κατάλευκη η γκορτσία.

Κι εδώ, σε κλώνους γέρικου αμπελιού
σε πράσινο εξάνθημα του λυτρωμού
ξεσπά ο χυμός μεθυστικά ξανανιωμένος.

Η παρουσία μένει — κι ας μην προλάβαμε,
κι ας μεταλάβαμε μόνο τις ευωδιές στο φως.
Είν' ο Θεός Εκείνος πάλι αναστημένος.

ΑΝΟΙΓΟΥΝ ΟΙ ΑΓΚΑΛΙΕΣ

Αχ πώς ανοίγουν πάλι των κήπων οι αγκαλιές
στην άλλη άκρη της ματιάς σου
που ανθίζει με τόσο ήλιο κι ίσκιους τρυφεράδας
ανθίζουνε ακόμα και οι τοίχοι του μπετόν
και το πρωινό ξεχνιέται σε ασφαλτο και χλόη
με ολόξανθη στοργή καλέντουλας και μέλισσας —
κι η πεταλούδα ταυτισμένη στον πανσέ.

Αχ πώς ανοίγουν πάλι στο κύμα οι αγκαλιές
και στον αμετανόητο άνεμο ελπίδας
της περιπέτειας πρώτα πανιά ξανοίγονται
απ' τη στεριά με σέρφινγκ σχίζοντας πέρα βαθιά
γλιστρούν κι αφήνονται
στη μακρινή μεριά της όρασης, στο έλεος
σε ορίζοντες μιας γαλανής αγάπης δίχως τέλος.

ΕΥΤΥΧΙΑ

Εδώ στα βότσαλα που ονειρεύονται αμίλητα
και χωρίς ύπαρξη περνούν μέρα τη μέρα
αμέτρητα του χρόνου τόσα βήματα
μαζί με χάρδια του ανήξερου αγέρα
στο κύμα απανωτή πλέει μια γεύση από φιλί.

Εδώ που σκόρπια φύκια ανάσκελα χαζεύουν
και μοιάζουνε σαλεύοντας να κοροϊδεύουν
τούτη την άνοιξη που δεν τη ζήτησες
βρήκες κι εσύ εδώ μες στα βουβά κοχύλια
πλάι σε βιολέτες θάλασσας ευωδιαστές
το πρώτο σου άνθισμα — σαν δίνονται τα χείλια.

Κι ήρθε αλλαγή αναπόφευκτη με τα στοιχεία
χώρισε, πόνεσες και τότε μόνο απόρησες
αν αυτό που μαράθηκε ήταν η ευτυχία.

ΠΡΩΤΟ ΜΠΑΝΙΟ

A)

Σύγκορμη τρεμουλιάζει η θάλασσα
γέροντας λάγνα στην ακρογιαλιά
στο αφρισμένο παραλήρημα του φλοίσβου.

Κι ώρες ξετρελαμένες με λαχτάρεις
έτρεχαν όλο ξεχτένιστες διαθέσεις
με φλόγες χάλκινες στις φλέβες
σάρωναν δρόμους, μαγαζιά και σπίτια
κι ίδρωναν ξεφυσώντας με αγανάκτηση
φιλοδοξίες πολύχρωμες και κατακτητικές
γυρίζοντας σελίδες ύπνου βιαστικά
όλο μουντζούρες κι εικόνες ασυνάρτητες.

Μη μόναν όψιν — καταπώς έλεγαν παλιά.
Άραγε θάναι τόσο ριψοκίνδυνο
της άνοιξης τούτο το πρώτο νίψιμο;

B)

Εδώ γδυθήκαμε στο φως σαν μαριονέτες
το Πάσχα τούτο που οι μεγάλες στάλες αίμα
φύτρωναν μεταξένιες φλόγες παπαρούνες
στα σύνορα της αμμουδιάς με τις βιολέτες¹ —
πρόσωπα σταθερά στο αληθινό τους σχήμα

---

¹ βιολέτες (θάλασσας, όπως και στο Ευτυχία) είναι δύο ειδών, πολύ όμοιες: MALCOLMIA MARITIMA και MATHIOLA LONGIPETALA κοινώς, αγριοβιολέτες.

που σε κοιτούν με διάφανη ειλικρίνεια
τόσο κοντά κι αμέριμνα στο λάβρο κύμα.

Εδώ γδυθήκαμε στο φως μ' αδημονία
όλα τα κρύα παρατώντας του χειμώνα
και δισταγμούς και σιγουριές κι αμφιβολίες
κουρέλια άχρηστα που έπλεκαν τα χρόνια
κι όλα τα χρέη απ' τις παλιές μας αμαρτίες —

και σαστισμένοι λύνονται απ' το σίδηρο οι αρμοί
μες στο γαλάζιο αναγαλλιάζουν της φλέβας οι σφυγμοί

Γ)

Σύγκορμη τρεμουλιάζει η θάλασσα
όλη ένα σούσουρο από φούστες μεταξένιες
σπιθίζοντας όπου κι αν την αγγίζεις
καλώντας σε ανυπόμονη κι αυτή
ν' ανοίξει όλα τα πέταλα του μυστηρίου της
κι όλα τα κρύα πέπλα του βυθού της
που τύλιξαν τόσα πνιγμένα μυστικά
τόσες χιλιετίες σε απροσπέλαστη σιωπή.

Εδώ γδυθήκαμε στο φως και βυθιστήκαμε
σε κολυμπήθρα εξάγνισης που λησμονήσαμε.
Μη μόναν όψιν — καταπώς έλεγαν παλιά.
Τυφλά ρουφούσε τη liaκάδα η καρδιά
λάμνοντας μέσα απ' τ' όνειρο χαράς του αφρού
που ανέβαινε δροσιά απ' το σκοτάδι του βυθού.

ΠΡΩΤΑ ΓΙΑΣΕΜΙΑ

Μυαλό παραδερμένο με δειλινά εαρινά
κι αίμα στο χρώμα το ζεστό της λαιμαργίας,
αχ επενδύσεις πώς ρισκάρεις του αισθήματος
σ' ερώτων πρόσκαιρων τόσο απόκρημνες πλαγιές
κι εύθραυστες αγκαλιές με σκαλωσιές φιλόδοξες —
τόσα οικοδομήματα μισόκτιστα στο φως!

Με τσακισμένες φλέβες σε θεομηνίες του Μάη
του κόσμου η αγωνία παντού μια σιγουριά
σ' αυτά τα πολυώροφα τίποτα ζητάει
που θλιβερά εγκαταλείπονται γκρεμίσματα.
Μα να του υπερπέραν θρύψαλα τα ερειπωμένα χθες
σκόρπια σε ανυπόφορης σιωπής ανηφοριές
στενάζουν μνήμης κουρέλια στο αύριο σαστίζοντας —

Φρέσκα γεμίζει ξάφνου γιασεμιά ο ορίζοντας!

ΜΟΝΟΛΟΓΟΙ ΤΟΥ ΕΞΑΡΧΟΥ

I) Δόξα

Βγαίνεις στη νύχτα κοιτώντας τ' άστρα
“Οι ουρανοί διηγούνται τη δόξα...”²
Ανάσκελα χάμω σπαρταρά —
πόδια τριχωτά στον αέρα
σα σε παροξυσμό αναντισμού —
μια κατσαρίδα. Αηδία
έξω απ' την πόρτα
πλάι στην καταβόθρα
σ' έξαρση οργασμική, προθανάτια
με τα όλα της τεντώνει
μουτζώνει
τη νύχτα, την πήχτρα των άστρων.

“Οι ουρανοί διηγούνται τη δόξα...”
Λάμπη αγγελικής στοργής

Κατεβαίνει το τακούνι — κριτς!
ο σπασμός της λύτρωσης.

III) Τριαντάφυλλα

Ω κόσμε! να μπορούσα να σε λιώσω
σαν ετούτο το μαλακισμένο ρόδο.

---

² Οι ουρανοί διηγούνται: Ψαλμός 18 (19)

Δεν βλέπουν
δεν βλέπουν, μου φέραν τριαντάφυλλα
για λίγα δέκατα γρίπης
και μήνας Φεβρουάριος —
τυφλός κουτσοφλέβαρος!
Ου γαρ οίδασι... δεν βλέπουν
τα αιμοβόρα δόντια, ματωμένα στόματα.

Κι αυτά τώρα, κατακόκκινα μάτια
ενεδρεύουν στο βάζο
σαν ξαγρυπνημένοι χωροφύλακες
παρακολουθούν, καταγράφουν ακατάπαστα
το αίμα τους σού 'ρχεται στο κεφάλι.
Το καθένα και μια πληγή φρέσκια
ανοιχτή καρδιά που σφύζει στεγνή.

Ποιοι προσφέρουν άνθη; Ποιοι
μεταδίνουν τόσο αδυσώπητα
τ' αβρά βακτηρίδια του συναισθηματισμού!

Πάρτε-τα πέρα, πάρτε-τα πέρα
πελώρια ρουθούνια μού ρουφούν τον αέρα!
Άπληστα! Αισχρά στόματα
λαίμαργα χείλια, φλόγες,
κάλυκες ξέχειλοι λαγνεία.

Κλείνεις τα μάτια: εκείνα εκεί
αμετακίνητα στο σκοτάδι
λαμπερά στο μυαλό καίνε
σαν τις αμαρτίες του κόσμου

σε κοιτούν, σε καλούν, τα δικά σου μάτια.
Θες να τα σβήσεις ένα-ένα,
ω Οιδίποδα, μάτια ματωμένα
πέταλα σκόρπια, βρωμισμένα.

Κόσμε, μυριόφυλλο ρόδο εκφυλισμένο
εκτός τόπου και χρόνου. Πού θα πας;
Θα μαδήσεις κι εσύ θα σβήσεις.

Όμως, όσο κι αν λιγώνειται
μ' όλα τα στριμμένα της πάθη
η ματιά δεν πληγώνεται
σαν αναπαύεται στ' αγκάθι.

ΑΠΟ ΤΙΣ ΤΡΕΙΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ

Γ

Σε τούτη τη γνώριμή μας άκρη τ' ουρανού
σπινθηροβόλος και κομψότατος πλατειασμός
σπιρτόζος ξεγελάει τα πλήθη τόσο εύκολα
όσο και το φεγγάρι τις μάζες του ωκεανού
κι ανυπεράσπιστος σαν μια νυχτερινή κραυγή
που ξεσηκώνει όλη τη γειτονιά —
αχ το χαμόγελο ειρωνείας του χάους
πίσω απ' τα κάγκελα των άστρων μια στιγμή —
ορμητικός σαν αναπάντεχη ευτυχία
ξαναγεννιέται ο θάνατος
ξαναφορώντας κόκαλα και σάρκα, θνητός
με νεύρα όλο αραχνοϋφαντη ευαισθησία
κάτω από θόλους του ουράνιου τόξου
με τις αχτίδες του Αιώνιου μες στα μάτια
πάλι ασπρίζοντας τον μαυροπίνακα των τύψεων
με μια τριανταφυλλιά στα χείλια πονηριά
σκορπά τ' αμέτρητά του πλήγματα-φιλιά.

Ο μπαλαντέρ όλων των εποχών
χωμένος στο μανίκι κι αυτής της άνοιξης
γλιστρά με όλα τα νέα τραπουλόχαρτα
και υποσχέσεις που σωριάζονται πράσινα πουθενά
κοντά ή μακριά, θεότητες της βλάστησης
σε λυτρωμούς της παραπλάνησης ή μοναξιές χλωρές
και γλιστερές, σημαδεμένες με το έτσι-θέλω
σε όνειρα και θρόμβους κλεμμένης ακτινοβολίας,
σκληρότητα του Απρίλη πάλι ξαπλώνει

σε κήπους κι ακρογιάλια με ξαναγεννημένο πάθος
έρωτες όλο θράσος, λίμνη και δάσος,
γυαλιστερές συγκομιδές από τοπία
που θα ζαλίσουν και τη θάλασσα στο αίμα
συντρίμια μόνο στη στρεβλωμένη μνήμη
κι ένοχες ηδονές σ' ένα κιλίμι.

Ω μπαλαντέρ
με χέρι άγνωστο κι όψη ανέκφραστη σκοτώνεις
τόσο αθόρυβα ελπίδες σ' ένα τέρμα
όπου μέγεθος και μορφή δεν είναι πλέον
παρά παραλλαγές της μιας αιώνιας σκόνης.
Ω διαρρήκτη τάξης, χαράς και θλίψης,
ποιο χάος άραγε μπορεί να καταργήσει
την ιεροτελεστία της παρουσίας σου
ακόμα κι όταν φαίνεσαι να λείπεις
τόσο συχνά σε αμείλικτα οδοιπορικά
σχεδόν σε καθημερινή αναμονή στην αμνησία
φέρνεις σαν μόνο δώρο τρόπο κι απελπισία.
Ω φυγόδικε, ληστή, εγκληματία,
εμψυχωμένη με τόσους φόνους-λάφυρα
παντού η πόρτα σου ανοίγει απροσδόκητα
κάθε φορά ν' αποκαλύψει τόσο λίγο — τίποτα.

Emula soffrente dell' eterno³

τι πλάσμα⁴ είναι ο άνθρωπος για να τον σκέφτεσαι!

---

³ Emula soffrente... “πολύπαθε αντίπαλε του Αιώνιου” που παραφράζεται στον τελευταίο στίχο ως “Πολύπαθη αντανάκλαση του Ατελεύτητου”, καθώς και οι δύο άλλες γραμμές “Μιλιά βουβή... σκοταδιού” είναι από τα 6 Άσματα Θανάτου (Συλλογή Sentimento del Tempo, 1932) του Giuseppe Ungaretti.

Μιλιά βουβή, αμήχανη βυθού σιωπή!

Ω πνοή του προαιώνιου σκοταδιού,
τι πλάσμα είναι ο άνθρωπος για να τον επισκέπτεσαι!
Πολύπαθη αντανάκλαση του Ατελεύτητου!

Φίλε, σε τούτη τη γνώριμή μας άκρη του άγνωστου
σ' ετούτο το σανίδι της οδύσσειας
κάτω από θόλους του ουράνιου τόξου
από ακρογιάλι σ' ακρογιάλι Κίρκης και Ναυσικάς
παίζοντας έτσι στη σκακιέρα της ζωής
λεύτερα, όπως θα νόμιζε κανείς — αλλά με νόμους —
οπλίζεσαι βαθμιαία με τραγικά αισθήματα
θώρακα του έρωτα και κράνος περηφάνειας
και με πατίνια πανικού ξεχύνεσαι στους δρόμους
κερδίζοντας ζαριές χαράς ή πόνου
που σε κρατούν ελπιδοφόρου του πόθου σαν όμηρο
βαμμένο χαραυγές και ηλιοβασιλέματα
κι οργές ματαιωμένης προδοσίας
σαν αδυσώπητο επαναληπτικό δεκαδικό
στην παραζάλη των ύπνων μαθαίνοντας αργόρυθμα
ότι κλάμα και γέλιο έχουνε ίδια γεύση
φέρνουν ξαλάφρωμα στο παρελθόν που κουβαλάς
καθώς με τόσους ελιγμούς γλιστράς βαθύτερα
στον ίσκιο της φθοράς.

Πέρα απ' την ύστατη αίσθηση
ματιά σπαταλημένη στο άσχημο και τ' όμορφο

---

⁴ τι πλάσμα: Ψαλμός 8

ψάχνει πια τολμηρά τις άκρες του χρόνου
καθώς η μέρα ματώνει σαν κομμένη ορχιδέα
πίσω απ' τον πόθο που εντοιχίζει ετούτη τη ζωή
σαν φράγμα πρόσκαιρο στο ανακύκλωμά της
χώροι μαζεύονται σαν όγλοι άφωνης απειλής
νιώθεις βραχιόλια πάγου στους καρπούς,
ενώ τα μάτια σου δεν κλείνουν πια
να ονειρεύονται ξυπνήματα στο φως
κι όλα τα μπιγλιμπίδια της ελεύθερης βούλησης
που σε στραγγάλιζαν, και τότε ίσως ακούς
της υποψίας το διατακτικό ψιθύρισμα
και στα παντζούρια θρόισμα δυσεξήγητο
σε όλους τους αρμούς τον τελικό τριγμό ακούς
της τελευταίας ηλιαχτίδας το “γεια σου” ανεπαίσθητο
σε νεύματα και χαμόγελα στάσιμα
των αγαθοεργιών που πια λησμόνησες
τα πυκνά φτερουγίσματα από ένα σμάρι αμαρτήματα
(που ζόρκια, προσευχές, νηστείες, δεν σβήσαν απ' το νου)
αλλά και το γαλήνιο “καλωσήρθες” του σκοταδιού —
εδώ που τελειώνουν τα σκιρτήματα
καθώς πια λύνονται όλα τα νήματα.

Θάνατε, ω Θάνατε ταχυδακτυλουργέ
κρατάς παντού το άβογο μέτρο στη ζωή μας
πέρα απ' το φως και το σκοτάδι, θαυματουργέ
δείξε μας την αληθινή καταγωγή μας
κι έξω από τις όχθες λησμονιάς
που σαν ζωή κυλάς, αιώνιε,
οδήγησε στην αφανέρωτη πηγή μας

ΣΩΜΑ ΤΗΣ ΑΝΟΙΞΗΣ

A

*Εκείνο που δεν⁵ λέγεται με λόγια
κι απόπου εκπηγάζει η λαλιά...*

Δεν σε γνωρίζομε, λέμε.
Επιστρέφεις πάλι εδώ απόπου ποτέ δεν φεύγεις
κι ο κότσυφας σφυρίζει γλυκά το αίνιγμά του
κι η φρέζια ήρεμη στέλνει άρωμα κι απορία
μ' ένα ελαφρύ χρυσάφισμα στο μάγουλο του Φλεβάρη.
Κάποτε ίσως γνωρίζαμε κι εκείνο —
ανάμνηση τώρα σε χιόνι και λάσπη·
ήχος λησμονημένος σε λόγια και μελωδίες
ονομασία χαμένη σε τρία γένη
όπως το δέλτα του ποταμού στη θάλασσα
(η θάλασσα που όλο τρέχει όμως δεν πάει πουθενά)
ή ρήμα άφαντο σε πράξεις διάφανες και κολασμένες
ή στην κρυμμένη ησυχία κάτω απ' τον πάγο
σε ρίζες μαζεμένες σαν κλειστή φούχτα φιλάργυρου
και σπόρους και βολβούς.

Με χίλια ονόματα —
που όμως παγιδεύουν σε απάτη αφού δεν έχει όνομα
το Αληθινό⁶, καταπώς λέγαν οι παλαιοί —
χάνεσαι πάντα και στην ανωνυμία όπου βρίσκεσαι

---

⁵ Εκείνο που δεν... KENA Ουπανισάδα, Α τμήμα 4-9.

⁶ αφού δεν έχει όνομα/το Αληθινό: “το Τάο που έχει όνομα δεν είναι το Απόλυτο” περίπου έτσι στο Τάο Τε Τσινγκ 1, του Λάο Τσου.

κάποια στιγμή ανάμεσα στην απελπισία και την αυγή
μα και στις καφετέριες όπου αυτοκτονούν αργά τα νιάτα.

Πέρα από λέξεις πώς θα σε γνωρίσομε;
Ποιος θα σ' επεξηγήσει στον εαυτό σου;
Τόσοι και τόσοι θάνατοι φτιάχνουν την κάθε σου γέννηση
καινούρια, η γύμνια σου ντύνεται πάλι θύελλες φωτός
κι ωδίνες παλιννόστησης
καθώς στην τελευταία μπόρα τα δέντρα στον κήπο
τα δέντρα του Ιούδα και άλλα πιο παλιά
αστράφτουν με διαμαντικά.

Ποιος βλέπει άραγε
τον νεαρό κένταυρο να χτυπά με την οπλή τον πάγο
όλο ανυπομονησία, το κοτσάνι
να ερευνά τις αόρατες διαστάσεις του ορατού κόσμου
καθώς αργή ροή σφύζει στην αρτηρία του κορμού
ποιος νιώθει τον πόνο του ματιού που σκάει
ή την ανεμώνη να σπρώχνει με αγωνία το χιόνι
και ποιος ακούει την ορχιδέα ιτάλικα⁷ ντελικάτη
να ξεφωνίζει τη σύντομη στιγμή της
μια ρόδινη εκπνοή ευωδιάς στου δάσους τη γαλήνη;

Ποιος γνωρίζει τον γέροντα μάστορα στη ρίζα;

Πατημασιές νεράιδων και ξωτικών
που ανάτρεψαν κοκαλωμένες έγνοιες, ολόκληρο χειμώνα
σβήνουν καθώς σβήνει το τελευταίο χιόνι

---

⁷ ορχιδέα ιτάλικα: το ORCHIS ITALICA, που σε μερικά μέρη
λέγεται σαλέπι (από τούτο προέρχεται το μαλακτικό «σαλέπι»).

και απλώνεσαι στο φεγγοβόλημα της θάλασσας
στον ήλιο στις τρυφερές ονομασίες των ανθών
και χάνεσαι δίχως λόγια, δίχως φωνή
μένοντας στην απέραντη αντωνυμία της ζωής.
Αχ η σιωπή του ορνιθόγαλου⁸, τι μάθημα ευφράδειας!

B

*Εκείνο που δεν διανοείται ο νους
κι απόπου εκπηγάζει η νόηση...*

Μετά από ακροβασίες στην ανασφάλεια
πάλι ανάβεις ένα ουράνιο τόξο στο σκοτάδι
καθώς ψάχνεις να βρεις εκείνη τη βελόνα⁹
που πάνω στην αιχμή της κάθισαν χίλιοι άγγελοι
και μες από το μάτι της πέρασε η καμήλα
κι η κλωστή οδηγεί¹⁰ πέρ' απ' το δέντρο με τα μήλα.

Όμως πώς ξανατρως τη γλυκιά φράουλα που μόλις έφαγες;
Το φαρδύ μεταξωτό μανίκι μένει με το στόμ' ανοιχτό
ενώ από κλωνάρια πέφτουν σπουργίτια μ' έκρηξη κραυγών
όταν στέκεσαι με αριστοκρατική αταραξία
ακούγοντας το κάλπασμα να έρχεται κανονικά

---

⁸ ορνιθόγαλου: *Ornithogalum nanum* ή *nutans*: λευκό χωνάκι σαν άστρο, πανέμορφο.

⁹ τη βελόνα: Στον Μεσαίωνα ήταν κύριο θέμα συζήτησης για θεολόγους πόσοι άγγελοι μπορούσαν να καθίσουν στην άκρη μιας βελόνας. Για την καμήλα βλ. Κατά Ματθ. XIX, 24, Μάρκο X, 25 και Λουκά XVIII. 25: Ευκολότερον γαρ εστί κάμηλον δια τρυμαλιάς (=τρύπας) ραφίδας (βελονιού) εισέλθειν...

¹⁰ κι η κλωστή οδηγεί: Γ. Σεφέρη Ερωτικός Λόγος, Β, 2^η στροφή.

στο ζωπόρτι και να σταματά εκεί παντοτινά.

Όμως πώς ανεβαίνεις γρήγορα μια σκάλα
και ξαναβρίσκεσαι στον ίδιο όροφο που άφησες;
Βγαίνεις από μια πόρτα και είσαι πίσω στο ίδιο δωμάτιο
αλλά κοιτώντας από το ίδιο μπαρόκ παράθυρο
βλέπεις αγνώριστο τοπίο; — κι η Παρασκευή
που σε βλέπει να χαζεύεις φεύγει κι αυτή βιαστική.

Ψηλά, πουλί πετά η μνημοσύνη για το άγνωστο
πέρ' απ' τη γέννηση και τη ζωή πέρ' απ' τον θάνατο.

Γ

*Εκείνο που δεν βλέπεται με μάτι
κι απόπου εκπηγάζει η όραση...*

Ποιος κοιτούσε
καθώς έσκυβες πάνω στα θαύματα του ήλιου;

Τσαλαβουτώντας μες από αστερισμούς και μουχλιασμένα υπόγεια
πηγαίνεις πάλι μια βόλτα το μυαλό σου εκεί
που η Περσεφόνη πιάστηκε στην παγίδα με τον Πλούτωνα
κι η Γκαντχαρή¹¹ για πάντα σφάλισε τα μάτια της στο μαύρο

ή αναζητάς τη νύφη Ουρβασή¹² ανάμεσα στις αγριόχηνες

---

¹¹ Γκαντχαρή: Στο Ινδικό επικό *Μαχαμπχάρατα* είναι η βασίλισσα που βάζει μαύρη κορδέλα στα μάτια της για να μη βλέπει, επειδή ο άντρας της είναι τυφλός. Έγινε σύμβολο αυταπάρνησης.

και βλέπεις στον χορό χρωμάτων ανώνυμ' αγριολούλουδα
κάνουν ό,τι μπορούν να κατακτήσουν τις μέλισσες.
Από πού κοιτάς όμως
όταν ο άνεμος στενάζει με νοσταλγία
κι αγναντεύεις στον ορίζοντα σαν παρουσία προσιτή
την αλησμόνητη Ιθάκη σου; Αχ μελαγχολία τόσο πλούσια
σ' έν' ακρογιάλι που θυμίζει λύρα ή βιολί
και πιο πέρα γεμάτη πανιά-φαντάσματα, τόσα ναυάγια
μια θάλασσα χρυσόμαλλη όπου μόνο μύθοι και θρύλοι επιπλέουν.
Από πού κοιτάς, λοιπόν
κι όταν διαβάζεις τη μαύρη πρόταση του δρόμου
ατέλειωτη μέχρι τα σύννεφα, γλαυκά σαν μάτια τυφλού
και παραμερίζοντας κλωνάρι στολισμένο βραδινή απελπισία
βλέπεις λευκότητα λεπτή δροσιά τριαντάφυλλου
σε μια τρεμάμενη αίσθηση γυμνής αλήθειας.

Από πού κοιτάς, πάλι
καθώς η μέρα κλείνει τα μάτια και να
ταλαντευόμενο με όλα τα καντήλια του αναμμένα
το δέντρο της νύχτας, μυριόφυλλο μυστήριο ανασαλεύει
τ' αναρίθμητα όνειρα σκόρπια στα πόδια του
και τα βαθιά πληγιάσματ' απληστίας βρίσκουν επούλωση
προσωρινή στον ύπνο ενώ λιγνό φεγγάρι
ρίχνει τα επάργυρά του σχόλια ειρωνικά
σε αντωνυμίες κι ανώμαλες ευκτικές που ξενυχτούν.

---

¹² Ουρβασή: Ουράνια νύμφη που ερωτεύθηκε τον βασιλιά Πουρούραβας, εξαφανίστηκε και ξανάσμιξε μαζί του όταν αυτός την αναγνώρισε στη μορφή αγριόχηνας. Η ιστορία από τον ύμνο του ἱGVEDA X, 95, περνά σε διάφορες μορφές στην ινδική παράδοση.

Πολλές οι νύχτες¹³ με φεγγάρι — σκιές ανθρώπων
σαν του Αόρατου μαυρόασπρα αρνητικά
σεντόνια μουσκεμένα με ιδρώτες κι έρωτες
κι ασήμια σαν λεκιασμένα με φιλιά του Ιούδα.

Έτσι, από πού κοιτάς
τα εκθαμβωτικά ξεσπάσματα του Αθέατου
τις ηλιαχτίδες παγωμένες σε άνθη, θάλασσες και πουλιά
σε καμουφλάζ από πολύχρωμη, πληθωρική φλυαρία
ετούτο το πρωινό τόσο ατημέλητο με λίγδες ηφαιστείου
εδώ που βούλιαξε νησί, ολόκληρη αυτοκρατορία
τόμοι και τόμοι Ιστορίας μες στον γκρεμό του Αιγαίου
καθώς τώρα ένα κότερο λικνίζεται κομπώ κι αμέριμνο
υψώνει τα πανιά του Απρίλη
για λίγες τρέλες ίσως και τη μαγεία του Μάη
και η μικρή γοργόνα που γελά, ναι μιλάει κι αγγλικά
μα δεν ρωτά για τον Μεγαλέξανδρο. Τυφλώνεται κι αυτή
όπως και σύ με τη συχνή αλλαγή πραγματικότητας —
καταπώς όλοι την πιστεύουν σ' ένα συρτάκι ερωτισμού.
Από πού κοιτάς σταθερά
καθώς τυφλώνεται κι ο Οιδίποδας, ή κάποιος άλλος
σε άλλο σταυροδρόμι στην οδό για τη Δαμασκό¹⁴
κι η πράξη αλλάζει πάλι σ' αδιάκοπη παραζάλη
κι όλες οι στροβοσκοπικές μεταλλαγές του σκηνηκού
όλες οι παντομίμες, μεταμφιέσεις κι υποκρισίες
όσο κι αν τελικά τυφλώνουν και ξεγελούν

---

¹³ Πολλές οι νύχτες: παραλλαγή του “Λίγες οι νύχτες...” Γ. Σεφέρη
Τελευταίος Σταθμός.

¹⁴ οδό για τη Δαμασκό: βλ. Πράξεις Αποστόλων XXII. 6, όπου ο
Απ. Παύλος τυφλώνεται.

διευκολύνουν στο να λάμψει, όπως φαίνεται, η αλήθεια.

Ποιος όμως κοιτούσε
όταν παρατηρούσες τις απάτες των φωτονίων; —
κορίτσια ζύμωναν¹⁵ και ζύμη δεν αγγίζαν
γυναίκες γνέθανε, τ' αδράχτια δεν γύριζαν:
στράφηκες για να δεις κι εξαφανίστηκες από παντού στην
άδεια, γαλανή ματιά του ουρανού.

Δ

*Εκείνο που δεν ακούγεται με αντί
κι απόπου εκπηγάζει η ακοή...*

Αθόρυβα στεκόσουν στο σκοτάδι στη σιγή
άκουγες το κλειδί¹⁶ τυφλά να ψάχνει την κλειδαριά.

Όλοι ψάχνουμε το κλειδί, ονειρευόμαστε την πόρτα ν' ανοίγει
κι η αναζήτηση λήγει κάθε φορά εκεί που άρχισε
καθώς ξυπνάς: παλμός αγαλλίασης κι ίσως σφίξιμο φόβου
απ' τη σιγή γεννιέται κάθε ήχος
ξεκίνημα στη ζωντανή εγρήγορση
κι από τους φθόγγους, απόγονοι του Λόγου, οι λέξεις
ευλύγιστες σαν άνθη πλέξεις δένονται σε προτάσεις.
Ή ακούς χτύπο καμπάνας, κόσμος απλώνεται¹⁷ ο κύκλος

---

¹⁵ κορίτσια ζύμωναν... Γ. Σεφέρη Έγκωμη.

¹⁶ άκουγες το κλειδί: T.S. Elliot The Wasteland, 411 "I have heard the key..."

κι όλοι συγκλίνουν σ' ένα σύμπαν στην ύπαρξή σου
κι η μοίρα πάλι καρτερεί να σε καλημερίσει
με κελαηδίσματα κι αρώματα μες απ' την πασχαλιά
τόσοι πλανόδιοιπραματευτάδες λυρισμού
μες σε παζάρια πρασινάδας — ενώ μικρός ερωτιδέας
κρεμά τις έγνοιες σου ψηλά σε μια κεραία
ανάμεσα σε κλάξον και πορνό, πολιτικούς και κύριελέησον,
ενώ ουρλιάζει το ηλεκτρισμένο χέβι-μέταλ
όλοι ρωτάμε για την κάψουλα που λέγεται ευτυχία
κι ο φαρμακοποιός μειδιά με αμηχανία.

Φίλε ακούς

στα χείλια του πόνου την κραυγή, ακούς
στην άλλη άκρη του τηλεφώνου κουτσομπολιό επιθυμιών
και στηθοσκόπιο μετρά την κακεντρέχεια της καρδιάς
και την ευγνωμοσύνη και κρίνει (σφυγμός πανάρχαιος
πράος ρυθμός τυμπάνου ή κραδασμός χορδής βιολιού
ο ήχος μόνος, όχι όμως λόγια ή μουσική,
σε βυθίζει όλο βαθύτερα στη σιωπή
όπου κι η μνήμη τελειώνει πέρ' απ' το νου)
κι ακούς ακόμα στο πελώριο κοχύλι του ανθρώπου
την αλμυρή θλίψη ενός κόσμου που λησμόνησε
το αληθινό του όνομα, δεν θέλει να θυμάται
την πρώτη του πηγή και τον προορισμό του
και δεν γνωρίζει πια τον εαυτό του.

Πίσω απ' το ακουστικό,

---

¹⁷ κόσμος απλώνεται ο κύκλος: Paul Reps Zen Flesh Zen Bones
κεφ. Centering (Double Day Anchor, σελ. 161-174). Φράσεις από το
ίδιο χρησιμοποιούνται και στο επόμενο πέμπτο μέρος.

το αυτί και το μυαλό, στην άκρη της ακρόασης είν' η σιωπή
που γυρεύεις καθώς ψάχνεις για το κλειδί στην αρμαθιά
κι ακούς πατημασιές στα σκαλιά να κατεβαίνουν
ολοένα να κατεβαίνουν στο κατώφλι των περασμένων
ν' ανοίξει το κλουβί που σφυρηλάτησες όταν δεν άκουγες
στο παρελθόν με τόσα πείσματα κι αισθήματ' αυτοκόλλητα
σπόρια της δράσης που ανθίζουν στον καιρό τους:
αυτό που έσπειρες θερίζεις — με δικαιοσύνη,
ένα τρικύμισμα στην ηρεμία του σκότους.
Δεν χρειάζεσαι το μαγικό κλειδί:
σου ανοίγει αθόρυβα η μνημοσύνη
κι όλα χωνεύονται σε απέραντη σιγή.

E

*Εκείνο που δεν χρειάζεται πνοή να ζήσει
κι απόπου εκπηγάξει η ζωή....*

Αναπνοή που αναβοσβήνει αστέρια κι ήλιους
μες από χάσματα της μνήμης φυσά και κατά δω:
έτσι φθάνουμε, όπως φεύγομε
κι ό,τι δώσαμε αυτό παίρνομε.

Η λεύκα¹⁸ στο μικρό περιβόλι με την ανάσα της
μετρά τις ώρες σου μέρα και νύχτα
μια διαδοχή από γενέθλια που έχουν άθροισμά τους
ολάκαιρο θάνατο — εδώ που παραθερίζεις
σε ακρογιάλι κλασικό φυτεμένο ελιές και τσιμέντα,

---

¹⁸ Η λεύκα: Γ. Σεφέρη Θερινό Ηλιοστάσι Ζ (Τρία Κρυφά Ποιήματα)

πνιγμένος σε παλίρροιες μύρου από αγγελικές
πετώντας κάποτε αγκίστρια λαμπερά μ' ερωτήματα
κι άλλοτε χασομερώντας σε περιπάτους αλλοτριώσης
ή λοξοδρομώντας σε λιοτρίβια αγρύπνιας και σε αμφισβητήσεις
καθαρές σαν το ρυάκι που κυλά
με γέλιο κοριτσίστικο ανάμεσα στις ανθισμένες λεμονιές —
αχ τόσα ξεχειλίσματα κολακευμένης φυλλωσιάς
από τα δώρα του μεγιστάνα Μάη· κι αν ίσως τρεκλίζεις
στο ακρογιάλι που τώρα γέρασε μ' εγκαταλείψεις,
διαύγειες ψηλά και χαμηλά συνωμοτούν
ενώ υπαινιγμοί του ανέμου λένε πως είσαι εδώ.
Μα πώς υπάρχουν μέσα στις τόσες αλλαγές
τα είδωλα του εαυτού που διαρκώς διαλύονται;
Πώς αποδείχνεσαι τώρα εδώ;
Πώς αληθεύεις σαν ψυχή ή έστω ύλη αθάνατη;

Στο αγέρι που ψιθυρίζει απ' την αυγή αινίγματα
ίριδες σαν ιέριες μ' άσπρα, μαβιά μετάξια και χρυσά
χοροστατούν αμίλητες σε αόρατη θυσία· παντού
το σούσουρο το χαμηλόφωνο της ζέστης και πέρα
αστράφτοντας με απορίες κι η θάλασσα στριφογυρίζει
ακούραστα γυαλοχαρτάρει δυο νησάκια
για ένα χέρι πρασινάδας που δεν λέει να περαστεί.
Αν προσέχεις όμως
τις αλημείες της μάγισσας λιακάδας
όταν κρατάς τη μοίρα σου μισοάδεια για μια γουλιά
δίχως φλύαρες κρίσεις, μετάνοιες ή τύψεις
ενώ η μέρα σου μοιράζεται χάρη αμέριμνης εφηβείας
περ' από τις αλλοφροσύνες του αφρού
τα κυνηγήματα των δελφινιών με τη νηρηίδα

ή κατακόμβες κοραλλιών με τρομαγμένα λυθρίνια
στο τίναγμα ζαργάνας ή στο φιλί της τσουχτρας
αν προσέχεις ανάμεσα δυο κύματα
λάμπει ακύμαντη ακινησία όπως σε δυο πνοές ανάμεσα
με ηλιόφωτο τρεχάμενο στις αρτηρίες
γεύεσαι την αθανασία.

Ω μη τη σπαταλάς
χαρίζοντας τα χρόνια σου αναθήματα θανάτου
στους ευκαιριακούς βωμούς της φιλαντίας
και ψευδαίσθησης. Γλυκό νανούρισμα φωτιάς στις βλεφαρίδες
έξω από τις κουρτίνες πύρινο δόρυ το απομεσήμερο
χτυπά στα παραθύρια με την αναπνοή σου
με τον σφυγμό σου σμίγει παντού την ομορφιά
ντυμένη μόνο στον ιδρώτα λαχανιασμένου πόθου
σμίγει και γυμνά μυστικά φτώχειας και δυστυχίας
με όλη τη λαγνεία αποχαλινωμένης άνοιξης
που φέρνει μετάγχιση σκοταδιού και ίλιγγο στις φλέβες.
Δεν τακτοποιούνται όλα, βλέπεις, εύκολα
θυμοί, αγωνίες, πανικοί, στο αρχείο της καρδιάς
αν προσέχεις όμως
καθώς πλαγιάζεις¹⁹ κάθε βραδιά τη ζωή σε θαύμα
θέλοντας διονυσιακό ξεφάντωμα ηδονής
αν προσέχεις απ' την αρχή την πυρά στην ένωση
θ' αποφύγεις κι αποκαΐδια οδύνης στο τέλος —
όταν ξυπνάς με τη γεύση σκουπιδοντενεκέ —
και θα μένεις στ' ορμητήριο του πάθους που κρατά αιώνες
ισορροπία στους ουρανούς, ξέφρενους με αστέρια

---

¹⁹ καθώς πλαγιάζεις: πάλι βλ. Paul Reps.

και τη σελήνη πάνω από πειθήγιους ωκεανούς.
Όποτ' έρχεται η επιθυμία για δράση θαυματουργή
ή για να δώσεις φαρμακευτική σοφία —
λαχτάρα πυρακτωμένη, θαρρείς, ασυγκράτητη —
σταμάτα!

Κι όταν γλιστρά φιδίσια στον κόρφο
κοίταξέ την καλά κι αμέσως πέταξέ την!
(Έτσι συμβούλευε ο καλόγηρος από τη σκήτη του
ψηλά στα Ιμαλάρια.) Πρόσεχε
τον τρόπο που αδειάζεις απ' τη μοίρα σου
καθώς τη συναντάς σε σταυροδρόμια καθημερινά
γιατί όταν προσέχεις
την ώρα που σκορπούν τελώνια κι όνειρα της αυγής
αλλά προτού ξυπνήσει το μυαλό
κι όταν το βράδυ στο τελευταίο βλέμμα σου σβήνει το φως
όμως πριν εξαφανιστείς
καθώς ολοκληρωτικά αφήνεσαι
ανάμεσα στον ύπνο και τον ξύπνιο απλά
ανυπαρξία κι ύπαρξη — αποκαλύπτεσαι.

Ω τι σ' εμποδίζει να είσαι ο Εαυτός σου φανερά!

Σώμα της άχραντης γαλήνης
με νεύρα γνώσης, σάρκα της πρώτης άσωσης αγάπης
φθάνεις μα φεύγεις κιόλας με αναρτημένα τα χαμόγελα
του είμαι-καλά και αθεράπευτη ελπίδα στην ευλογία
του ελέους, όμως γνωρίζοντας πως οι ματιές δεν σμίγουν
όταν είναι παράλληλες στο πλάτος φιλαυτίας·
αφήνοντας μαρμάρινους απόηχους σ' ερείπια δόξας
και λέξεις βιασμένες σε λεωφόρους καπηλείας

μαζεύοντας φαντάσματα τραυματισμένων εαυτών
εξαφανίζεσαι όλο βαθύτερα στ' ανέφικτα
με ιστιοπλόου παράδοση του κάθ' εγωισμού στον άνεμο
στον κόλπο ετούτο που διαρκώς διστάζει το Αιγαίο
πηγαινοέρχεται ασίγαστα σε διάλογο με την Ιστορία —
τι πέλαγο πολιτισμού ήταν κι αυτό
μαστουρωμένο με μοιχείες, βιασμούς, άγρια φονικά
από την Κρήτη, το Άργος κι ως πέρ' απ' τον Ελλήσποντο!

Μα όλο επιστρέφεις με λάμπεις ρομφαίας και σκουριάς
στις βάρβαρες περιοχές του παραδείσου που σ' εγκλωβίζουν
σε ουρανοξύστες κέρδους κι έρωτα κι αρρώστιας γυρνάς
φλόγα που αναθαρρεύει με λίγο οξυγόνο αλήθειας —
πνοή σακάτη παρθενώνα που του πετούν πεντάρες
πνοή από τα φύλλα λησμονημένου ευαγγελίου...
Με όλη την τέχνη της θνητότητας το φως σου
προχειρογράφει πάλι τ' άπειρα παρουσιαστικά σου
τις διαφάνειες που συνιστούν την ύπαρξή σου, εδώ ή αλλού
σε ίδιο σημείο σαρκώνονται οι πέντ' αισθήσεις με το νου
σ' αυτόν τον κόσμο που είναι τόσο απλός
εύκολος και δύσκολος σαν πειρασμός.

Κι ο θεατής²⁰ απ' τ' ουρανού την κορυφαία κόχη
Εκείνος το γνωρίζει, λένε, μα ίσως κι όχι —

*...Εκείνο μόνο είναι πνεύμα αληθινό
όχι ό,τι κνηγά ο κόσμος εδώ κάτω.*

---

²⁰ Κι ο Θεατής; βλ. ἱGVEDA, X. 129 τελευταία στροφή (Υμνος Δημιουργίας).

ΜΕΣ ΑΠ' ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΣΟΥ

Μες απ' τα μάτια σου βλάστησαν κι άνθισαν,
μετά μαράθηκαν, τόσα και τόσα αγριολούλουδα —
κρόκοι, γυάκινθοι κι ανεμώνες, ασφόδελοι και
ορνιθόγαλα...

Κάτω απ' τον ήλιο της ημέρας, κάτω απ' της
νύχτας τα φεγγάρια, άνοιξαν κι έκλεισαν τόσα
και τόσα μάτια — μαύρα και καστανά, πράσινα και
γαλάζια...

Τόσα φεγγάρια, ήλιοι και κομήτες λάμπουν
στο στιγμιαίο όνειρό τους μ' έναν ρυθμό χορού
και σβήνουν πάλι στο αχανές, το ανύσταχτο βλέμμα του
Ουρανού.